

SamNordisk Skogsforskning (SNS)

Strategiplan 2007-2009

Nordiska Ministerrådet (NMR)

bildades 1971 som ett samarbetsforum för de nordiska ländernas regeringar. NMR framlägger förslag till Nordiska Rådets sessioner, följer upp Rådets rekommendationer och leder det nordiska samarbetet inom olika ämnesområden. SNS är ett samarbetsorgan som verkar under Nordiska ämbetsmannakommitté för Fiskeri och havsbruk, Jordbruk, Livsmedel och Skogsbruk (ÄK-FJLS) och finansieras över NMRs budget.

1. Inledning

SamNordisk Skogsforskning (SNS) bildades 1972. SNSs verksamhet regleras i stadgar, som antagits av Nordiska Ministerrådet (19 december 2001). De ekonomiska ramarna för verksamheten fastställs i en treårig budgetöverenskommelse, samt genom årliga bevillningsbeslut av Nordiska Ministerrådet. SNSs verksamhet har utvärderats vid fyra tillfällen (1992/93, 1995, 1999/2000 och 2003/2004). I samtliga evalueringar har samarbetet inom SNS bedömts fungera väl och skapa stor nordisk nytta.

Strategiplanen 2007-2009, som fastställts av SNSs styrelse i november 2006, är utarbetad av kontaktpersongruppen inom SNS med beaktande av de prioriteringar och bedömningar som gjorts av ÄK-FJLS i samband med utarbetande av handlingsprogram för det nordiska jord- och skogsbrukssamarbetet under 2005-2008.

2. Bakgrund

De nordiska länderna har under lång tid utgjort den ledande regionen inom skogsbruk och skogsindustri i Europa, och skogsnäringen spelar en stor roll för regionens ekonomi. Skogen har även stora ekologiska och samhällsliga värden. Det finns i Norden en stor värdegemenskap och en grundläggande gemensam syn när det gäller bruk av skogen som naturresurs.

Samtliga nordiska länder har undertecknat förklaringen om kriterier för ett hållbart skogsbruk, som formulerats i den så kallade all-europeiska processen. Länderna har i och med detta förbundit sig att förvalta skogen och skogsarealen på ett sätt som bevarar och främjar biologisk mångfald, produktivitet, förnygringsförmåga, vitalitet samt skogens möjligheter att fylla relevanta ekologiska, ekonomiska och samhällsliga funktioner, utan att andra ekosystem skadas.

SNS strategi står i samklang med Nordiska Ministerrådets strategidokument Hållbar utveckling- En ny kurs för Norden, reviderad utgåva med mål och insatser 2005-2008. Fasta tas även på NMR:s aktuella ministerdeklarationer från ministermötet på Lofoten (2006) och AKUREYRI-deklarationen om skogsbrukets framtida möjligheter och skogsbrukens roll i förändrat klimat från ministermötet på Island (2004) där det framhålls att Norden i samarbete med dess närområden kan spela en nyckelroll i att främja bärkraftig skogsdrift.

3. Vision och mission

SNS ska genom främjande av samnordiska forskningsinsatser medverka till uppfyllandet av de mål för skogsbruket och för utvecklingen av ett hållbart Norden, som antagits av medlemsländerna.

SNS övergripande målsättning är att främja forskningssamarbete kring skogens mångsidiga funktion i ett hållbart skogsbruk, samt att bistå med rådgivning till ÄK-FJLS och Nordiska Ministerrådet i frågor som rör skog och skoglig forskning. Genom framsynta aktiviteter inom forskningssamarbete, kunskapsförmedling, etc, vill SNS medverka till att utveckla framtidens socialt, ekologiskt och ekonomiskt ansvarsfulla skogsbruk och nyttjande av träråvara i Norden.

4. Policy

4.1 Ansvarsområde

SNSs ansvarsområde omfattar skogsbruk i traditionell mening, men också skog och andra trädbevuxna områden (landskap, parker, stadsträd, utmarker) med till dessa tillhörande funktionalitet i samfundet, utnyttjande av träråvara och andra skogsprodukter samt skogens icke-kommersiella värden.

SNS strävar efter att skapa nordisk synergi inom skogsforskningen, främja utvecklingen av nya forskningsfält och stärka Nordens roll i det europeiska samarbetet inom skogsforskning. SNS arbetar också för att resultaten av forskningen förmedlas till relevanta målgrupper. Generellt eftersträvas i forskningssamarbetet förnyelse och ökad synergi, liksom jämställdhet oavsett kön och etnisk tillhörighet i enlighet med NMRs handlingsplan för likställdhet (2002) som också SNS förbundit sig till.

4.2 Prioriterade insatsområden 2007-2009

SNS kommer att sträva till en koncentration av forskningsstödet till områden som bedöms vara strategiskt viktiga att utveckla inom Norden:

- Skogens hållbara utnyttjande för ökad produktion, inklusive energiproduktion, och ersättning av fossila bränslen
- Klimatets och extrema väderhändelsers betydelse för och samband med skogens utveckling och för skogssektorn
- Forskning kring materialutveckling och ökad användning av träprodukter
- Skogens ekonomiska och sociala betydelse i morgondagens samhälle
- Skogens biodiversitet och naturvärden

Närmare prioritering av områden kommer att anges i samband med den årliga utlysningen av ansökningstillfällen. I tillägg till de utpekade områdena kommer SNS att stödja sådana

forskningsområden, där stora synergieffekter kan uppnås genom att nordiska medel förstärker nationell basfinansiering.

Förutom ovan nämnda forskningsområden fortsätter SNS sitt stöd till de så kallade CARs (Centers of Advanced Research), som under 2005-2006 har bildats inom följande fackområden:

- *bynært skogbruk*
- *miljøgoder fra skog*
- *skoglig genetikk og planteforedling*
- *skogbrukets driftsteknikk*
- *skogspatolog*

CAR definieras som ett nätverk godkänt och stött av SNS med bl. a. följande egenskaper:

- specificerat fackligt innehåll och ledning
- forskningen genomförs decentraliserat baserat på vanlig planlägningspraxis bland parterna och med betydlig grad av finansiering från parternas egen verksamhet
- öppen för deltagande från andra forskningsmiljöer i Norden och från närområden.

CAR innebär härmed etablering av ett nordiskt forskningsrum för skogsforskning via en ömsesidigt förpliktande arbetsfördelning och specialisering. Nyttan av de etablerade CARs kommer kontinuerligt att evalueras och fungerar som basis för vidareutveckling av konceptet.

4.3 Strategiska mål

SNS strävar till att utveckla sin struktur och verksamhet för att på bästa möjliga sätt svara mot nutidens behov. Under perioden 2007-2009 kommer man att fästa speciell vikt vid att:

- (1) Öka samordningen och synergien av resurser tilldelade skogsforskningen. En strategisk användning av forskningsmedlen eftersträvas, för att spetskompetensen i medlemsländerna ska kunna utnyttjas på ett optimalt sätt.
- (2) Utredda framtidsperspektiven inom skogssektorn i Norden och sträva till att utveckla nya forskningsfält, samt förbättra och effektivisera forskningssamarbetet med europeiska aktörer.
- (3) Effektivisera förmedlingen av fackkunskap och forskningsresultat.

4.4 Verksamhetsformer

Genom stöd till nätverk och CARs, forskningsprojekt, forskarmöten och seminarier, utbildning och vetenskaplig publikationsverksamhet vill SNS medverka till fortsatt nätverksbyggande och kunskapsutveckling i Norden.

Nordiskt skogsforskningssamarbete

SNS skall

- främja uppbyggnad och utveckling av nya forskningsområden med en nordisk dimension genom att ta initiativ och bevilja stöd till utredningar, pilotprojekt, arbetsgrupper och temainriktade nätverk

- skapa nordiska synergieffekter genom att bevilja projektstöd till koordinering av högklassig forskning med en stark nordisk dimension och nationell basfinansiering.
- främja samnordiskt utnyttjande av unika forskningsfaciliteter och fältförsök.
- stärka Nordens roll i det europeiska samarbetet inom skogsforskning och underlätta nordiska forskares deltagande i internationell verksamhet
- arbeta för att resultaten av den samnordiska forskningen förmedlas till relevanta målgrupper

Samarbete med andra nordiska organ

SNS skall

- bistå ÄK-FJLS och Nordiska Ministerrådet (NMR) med råd i frågor rörande skog och skoglig forskning samt uppmärksamma dem på angelägna frågor rörande skogsbruk
- bidra med kunskap till ÄK-FJLS och NMR gällande förändringar i verksamhetsomgivningen och föreslå nya satsningar inom det nordiska samarbetet
- stöda skoglig forskarutbildning i Norden i samarbete med NordForsk och NOVA, och vara dessa organ behjälplig med bedömning av ansökningar
- verka för ett fortsatt nära samarbete med NKJ och MJS i frågor av gemensamt intresse, ävensom för goda kontakter med övriga organ och sektorer inom det nordiska samarbetet

Samarbete med Nordens närområden

Med Nordens närområden avses i detta sammanhang främst de baltiska staterna och nordvästra Ryssland samt ”Väsnordens grannar i Nordatlanten”. SNS strävar efter att främja sådant skogsforskningssamarbete mellan Norden och närområdena, som är till ömsesidig nytta för bägge parter och svarar mot intentionerna i internationella överenskommelser. Samarbetet med de baltiska länderna, som är EU-medlemmar sedan 2004, strävar till att bevara och vidareutveckla redan etablerade goda kontakter och nätverksaktiviteter samt att främja utvecklingen av nya gemensamma forskningsfält. Samarbetet med nordvästra Ryssland skall medverka till att utveckla och stimulera hållbar utveckling inom skogsbruket. Samarbetet med Väsnordens grannar i Nordatlanten skall bidra till ökad förståelse för och utnyttjande av skogens multifunktionella betydelse för lokalsamfundet.

SNS skall

- verka för ökat skogligt informations- och kunskapsutbyte mellan Norden och dess närområden

- uppmuntra deltagande från närområdena i SNS-stödd forskningsverksamhet och nätverksaktiviteter
- ta till vara samarbetsinitiativ från närområdena

Övrigt internationellt samarbete

Genom koordinering av nordiska ståndpunkter och främjande av högkvalitativ forskning vill SNS medverka till att skapa en plattform, som styrker nordiskt deltagande i EU-samarbete och andra internationella sammanhang.

SNS skall

- medverka i aktiviteter kopplade till EU:s ramprogram, inkluderande ERA-NET, och aktivt föra fram nordiska intressen
- ta hänsyn till Forest Technology Platform's (FTP) forskningsprogram i sin verksamhet
- stimulera nordiska skogsforskare att delta i och initiera EU-forskningsprojekt, nätverk och Cost Actions
- hålla kontakt med andra internationella skogsforskningsfora, bl. a. IUFRO, IBFRA och EFI

Kunskapsspridning och kommunikation

Det är av stor vikt att den kunskap som generas i det nordiska skogsforskningsarbetet kommer berörda användargrupper tillgodo och tjänar som underlag för beslutsfattare.

SNS skall

- verka för att forskningsresultat från nordiska projekt förmedlas till relevanta målgrupper inom skogsbruk, skogsindustri och samhället i övrigt
- tillse att forskningsresultaten kommuniceras till relevanta instanser inom det nordiska samarbetet
- synliggöra sin verksamhet via internet och andra relevanta fora
- evaluera och verka för en fortsatt hög kvalitet hos SNS-stödda vetenskapliga tidsskrifter

5. Genomförande

SNS ska fortlöpande analysera behovet av nysatsningar inom relevanta forskningsområden. När så är lämpligt ska SNS utse nya nätverk/expertgrupper, initiera utredningar eller vidta andra åtgärder, som bedöms vara aktuella.

Möjlighet för skogsforskare att söka bidrag från SNS kommer, liksom tidigare, att erbjudas en gång per år. Detaljerad information om ansökningsprocedur, prioriterade områden och kriterier för beviljning av bidrag ges inför varje ansökningstillfälle på SNSs webbplats. Prioritering av ansökningar baseras på sakkunnigbedömning av det vetenskapliga innehållet, samt en värdering av forskningens relevans för skogsbruk och samhälle samt nordisk nytte. SNSs styrelse, som består av högt placerade representanter för skogsforskning, skoglig förvaltning och näring, svarar för prioriteringen och säkrar samtidigt en stor nationell medfinansiering.

Uppföljning av beviljade bidrag görs genom inkallande och genomgång av årliga rapporter. Varje år väljs 1-2 av de SNS-stödda projekten ut för evaluering av forskningens vetenskapliga kvalitet samt kontroll av projektadministrationen.

Styrelseledamöter i SamNordisk Skogsforskning (SNS) 2006-2007

Ordförande: Professor Kari Mielikäinen, Finland

Styrelsemedlemmar:

Danmark

Direktør, professor Niels Elers Koch *
Center for Skov, Landskab og Planlægning, KVL
Hørsholm Kongevej 11
DK-2970 Hørsholm
DANMARK
Tel: +45 3528 1500 / +45 3528 1515
Fax: +45 3528 1517
E-mail: nek@kvl.dk

Kontorchef Agnete Thomsen
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
DK-2100 København K
DANMARK
Tel: +45 3947 2010/+45 3947 2601
Fax: +45 39 27 98 99
E-mail: ath@sns.dk

Finland

Professor Kari Mielikäinen
Skogsforskningsinstitutet (Metla)
P.O.Box 18
FI-01301 Vantaa
FINLAND
Tel. +358 10 211 2615
E-mail: kari.mielikainen@metla.fi

Forstråd Liisa Saarenmaa *
Jord- och skogsbruksministeriet
Skogsavdelningen
P.O. Box 30
FI-00023 GOVERNMENT, FINLAND
E-mail: liisa.saarenmaa@mmm.fi

Island

Skogdirektör Jón Loftsson
Skógrækt Ríkisins
Midvangur 2-4
IS-700 Egilsstadir
ISLAND
Tel: +354 471 2100
Fax: +354 471 2172
E-mail: jonlof@skogur.is

Direktör Adalsteinn Sigurgeirsson *
Skógrækt Ríkisins
Skogforskningsstation Mógilsá,
IS-116 Reykjavik
ISLAND
Tel: +354 515 4502 /+354 515 4500
Fax: +354 515 4501
E-mail: adalsteinn@skogur.is

Sverige

Rektor, professor Lisa Sennerby-Forsse *
Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
P.O. Box 7070
SE-75007 Uppsala
SVERIGE
E-mail: lisa.sennerby.forsse@adm.slu.se

Överdirektör Håkan Wirtén
Skogsstyrelsen
Vallgatan 6
S-551 83 Jönköping
SVERIGE
Tel: +46 36 15 57 05
Fax: +46 36 16 61 70
E-mail: hakan.wirten@skogsstyrelsen.se

*=*Ländernas kontaktpersoner*

Norge

Spesialrådgiver Johannes Kolltveit *
Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
N-0131 Oslo
NORGE
Tel. +47 2203 7000
E-mail: jk@forskningsradet.no

Fylkesskogsjef Liv Marit Strupstad
Fylkesmannen i Hedmark
Postboks 4034
N-2306 Hamar
NORGE
Tel: +47 62 55 10 00
Fax: +47 62 55 12 01
E-mail: liv-marit.strupstad@fm-he.stat.no

Observatörer:

Åland
Landskapsforstmästare Mikael Sandvik
Ålands landskapsregering
PB 1060
AX-22111 Mariehamn
ÅLAND
Tel: +358 18 25 000
E-mail: mikael.sandvik@regeringen.ax

Färöarna
Landskógargvør_ur Tróndur Leivsson
Skógrøkt Landsins
Postrúm 1174
FO-110 Tórshavn
FÄRÖARNA
Tel: +298 31 09 22
Mobiltel: +298 21 09 66
Fax: +298 31 09 44
E-mail: trondur@skogroktin.fo

Suppleanter:

Danmark

Afdelingsleder Jens Kristian Poulsen
Stiftelsen Sorø Akademi
Tlf. +45 57 82 01 35
Fax. +45 57 82 01 36
Mob. +45 24 65 88 69
e-mail jkp@stiftsor.dk

Norge

Instituttleder Hans Fredrik Hoen
Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)
Inst. for naturforvaltning
Postadresse: INA, UMB, Postboks 5003, 1432 Ås
Tel.: 64 96 50 18
Fax: 64 96 58 02
E-mail: hans.hoen@umb.no

Tone Haugen-Flermoe
TreFokus AS
Forskningsvn. 3B
Pb. 13 Blindern
N-0313 Oslo
Tel: + 47 22 96 55 00
Fax: +47 22 46 55 23
E-mail:tone.flermoe@trefokus.no

Sverige

Skogsdirektör Stefan Wirtén
Skogsindustrierna
Box 16006
S-103 21 Stockholm
SVERIGE
Tel: +46 8 762 72 60
Fax: +46 8 611 71 22

Skogschef Björn Skogh
Skogsägarna Norrskog
Box 133
SE-872 23 Kramfors Sverige
Tel: +46 0612-71 87 80 / 070-620 81 38
Fax: +46 0612-71 87 18

Finland

Direktör Eeva Hellström
Suomen Metsäyhdistys ry
Salomonkatu 17 B
FIN--00100 Helsingfors
Tel: +358 9 685 08812
Fax: +358 9 685 08820
E-mail: eeva.hellstrom@smy.fi

Professor Jari Kuuluvainen
Department of Forest Economics
Box 27
FIN-00014 Helsingfors Universitet
FINLAND
Tlf: +358 9 191 57973
E-mail: jari.kuuluvainen@helsinki.fi

SNS-sekretariatet

Skogsforskningsinstitutet (Metla)
Unionsgatan 40 A
00170 Helsingfors, Finland
Sekreterare: Pauline Stenberg
<http://www.nordiskskogforskning.org>